

การเปรียบเทียบระบบข้อความหลักในเรื่องเล่าของ เด็กปกติและเด็กออทิสติก

**A comparison of textual grammar in narrative discourse between typically
developing children and children with autism**

เจียมใจ จีระอำพร

โรงพยาบาลรามาศิริ

เป็นการนำเสนอส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “*A Comparison of Narrative Discourse between Typically Developing Children and Children with Autism: A Systemic Functional Linguistic Approach*”

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการใช้ระบบข้อความหลักในเรื่องเล่าของเด็กปกติและเด็กออทิสติก
- เป็นการศึกษาไวยากรณ์ทั้งในด้านของรูปแบบ (pattern) และหน้าที่ (function) - เน้นศึกษาวากยสัมพันธ์ (syntax)
- ใช้ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ “ทฤษฎีไวยากรณ์เชิงระบบและหน้าที่” (Systemic Functional Linguistic approach) ซึ่งพัฒนาโดย Michael Halliday (1960s) ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในระดับอนุพากย์ (clause)

ระบบข้อความหลัก (System of Theme) คืออะไร

- หน้าทีหลักของภาษามี 3 ประการ (ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน)

1. หน้าทีสื่อความคิด (Ideational metafunction)

เป็นการใช้ภาษาเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และความคิดเพื่อบอกว่าอะไรที่กำลังเกิดขึ้น อะไรที่จะเกิดขึ้นและอะไรที่เกิดขึ้นไปแล้ว

2. หน้าทีปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal metafunction)

เป็นการใช้ภาษาเพื่อปฏิสัมพันธ์และเพื่อแสดงมุมมองของคนในสังคม

3. หน้าทีในตัวเอง (Textual metafunction)

เป็นการใช้ภาษาเพื่อสร้างสาร(message) โดยเรียงเรียงและจัดระบบ

ความสัมพันธ์ระหว่างประโยค เรียงลำดับหน้าทีหลักและหน้าทีรองของข้อมูล

ให้สามารถฟังหรืออ่านได้เข้าใจ ซึ่งระบบไวยากรณ์ของหน้าทีที่สาม นี้คือ

ระบบข้อความหลัก (system of Theme)

ระบบข้อความหลัก (System of Theme) คืออะไร

- เมื่อเราฟังหรืออ่านบทความ (text) ใด แล้วรู้สึกว่ามีความยากลำบากที่จะติดตามบทความนั้น และยากที่จะอธิบายว่าบทความนั้นกล่าวถึงอะไร ก็แสดงว่าบทความนั้นมีปัญหาของระบบข้อความหลัก (system of Theme)

ระบบข้อความหลัก (system of Theme)

- ระบบข้อความหลักประกอบด้วย หน่วยข้อความหลัก (Theme) ที่ปรากฏในตำแหน่งต้นประโยคหรืออนุพากย์ (clause) ตามด้วยหน่วยข้อความรอง (Rheme) ที่ปรากฏในส่วนที่เหลือของประโยคหรืออนุพากย์

หน่วยข้อความหลัก (Theme)	หน่วยข้อความรอง (Rheme)

ระบบข้อความหลัก (system of Theme)

- โครงสร้างหน่วยข้อความหลัก (Theme) ประกอบด้วย
 - หน่วยเชื่อม (textual Theme) ได้แก่ conjunctions, continuatives, relative pronoun
 - หน่วยแสดงผู้ร่วมเหตุการณ์ (topical/ideational Theme) ได้แก่ participant (subject, complement,), adjunct (circumstance), Theme matter
 - หน่วยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมเหตุการณ์ (interpersonal Theme) ได้แก่ vocative, exclamatory element, interpersonal adjunct

ตัวอย่างโครงสร้างระบบข้อความหลัก

	Theme				Rheme	
	Textual (optional)	interper- sonal (optional)	Topical/ideational (obligatory)		Textual (optional)	
			marked	unmarked		
1			กาลครั้งหนึ่ง นานมาแล้ว			มีเด็กคนหนึ่ง
2				เขา	ก็	บอก
3	ว่า	ไอ้หมาน้อย		แก่		มานี่

วิธีการศึกษา

❖ กลุ่มตัวอย่าง

- กลุ่มเด็กปกติ จำนวน 30 คน
- กลุ่มเด็กออทิสติก จำนวน 30 คน
- เด็กเรียนชั้น ป.1- ป. 3 ระดับชั้นละ 10 คน

วิธีการศึกษา

❖ วิธีการเก็บข้อมูล

- ให้เด็กเล่านิทานที่ไม่มีคำบรรยายภาพ เรื่อง “เด็กผู้ชาย สุนัข และ กบ”
- ก่อนเล่าให้เด็กดูหนังสือก่อนจนกว่าจะพร้อมที่จะเล่า
- ให้เด็กดูหนังสือขณะเล่าได้ แต่ไม่มีการแนะนำเกี่ยวกับเรื่องที่เล่า

ทำไมจึงต้องศึกษาเรื่องเล่า (narrative)

- ในปัจจุบันมีการประเมินความสามารถทางภาษาศาสตร์และทางการสื่อความหมายของทั้งเด็กปกติและเด็กออทิสติก โดยประเมินจากทักษะการเล่าเรื่องและความสามารถในการเล่าเรื่องของเด็ก
- ทักษะการเล่าเรื่องของเด็กปกติเปลี่ยนแปลงไปตามลำดับขั้นพัฒนาการ

ทำไมจึงต้องศึกษาในเด็ก ป.1 ถึง ป.3

- ในช่วงเวลาที่เด็กปกติมีอายุ 6-8 ปี หรือในช่วงที่เด็กเรียนอยู่ในระดับชั้น ป.1- ป.3 เป็นช่วงเวลาที่เด็กกำลังพัฒนาทักษะการเล่าเรื่องของเขา ในช่วงนี้จะมีการพัฒนาเรื่องเล่าของเขาให้มีความซับซ้อนขึ้น มีโครงสร้างที่ดี มีความเหมาะสม เรียงลำดับต่อเนื่อง และฟังเข้าใจได้มากขึ้น ซึ่งเป็นช่วงที่เหมาะสมในการศึกษาและนำมาเป็นพื้นฐานในการเปรียบเทียบกับพัฒนาการในด้านนี้ของเด็กออทิสติก

ผลการศึกษา

- เด็กออกทิสติกใช้อนุพากย์ที่ซับซ้อน (clause complexes) และอนุพากย์ที่ไม่ซับซ้อน (clause simplexes) น้อยกว่าเด็กปกติ

	เด็กปกติ				เด็กออทิสติก			
	ป.1	ป. 2	ป.3	รวม	ป.1	ป.2	ป.3	รวม
อนุพากย์ ซับซ้อน	174	146	155	475	134	123	137	394
อนุพากย์ ไม่ซับซ้อน	334	373	364	1071	251	215	274	740

ผลการศึกษา

ถึงแม้ผลนี้เป็นดังคาดไว้และสอดคล้องกับผลของการศึกษาอื่นๆ ส่วนใหญ่ แต่ก็ยังพบว่ามีความขัดแย้งกับผลการศึกษาของ Loveland et al. (1990) ซึ่งทำการศึกษาโดยให้เด็กเล่าเรื่อง หลังจากผู้วิจัยเล่าให้ฟังก่อน ซึ่งอาจทำให้เด็กออกที่สติกเล่าเรื่อง นั้นได้ง่ายขึ้น และขัดแย้งกับผลการศึกษาของ Losh and Capps (2003) และ Tager-Flusberg and Sullivan (1995) ที่ทำการศึกษาในเด็กออทิสติก ที่ high-functioning และมี ความสามารถทางภาษาศาสตร์หรือ verbal IQ เท่ากับกลุ่มเด็ก ปกติที่เป็นกลุ่มควบคุม

ผลการศึกษา

- ในเรื่องเล่าของเด็กออทิสติกมีการใช้คำสันธาน (structural conjunctions) ในตำแหน่งต้นอนุพากย์จำนวนน้อยกว่าและหลากหลายน้อยกว่าที่เด็กปกติใช้ คำสันธานที่เด็กออทิสติกใช้มากได้แก่ “และ แต่ แล้ว” ส่วนเด็กปกติมีการใช้คำที่หลากหลายกว่า เช่นมีการใช้ “พอ เมื่อ จนกระทั่ง เพราะ เพราะว่า ” ค้วย

ผลการศึกษา

เด็กออทิสติกใช้คำนามและคำสรรพนามทำหน้าที่เป็นประธานอยู่
บริเวณส่วนต้นอนุพากย์ ในขณะที่เด็กปกติใช้คำบอกเวลา
(temporal terms) มากกว่า ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าเรื่องเล่าของ
เด็กออทิสติกเชื่อมโยงต่อเนื่องกันด้วยการกระทำของผู้ร่วม
เหตุการณ์(ประธาน) ของเรื่อง ในขณะที่เรื่องเล่าของเด็กปกติ
พัฒนาไปตามลำดับเวลา

ผลการศึกษา

ตัวอย่างของเด็กออทิสติกชั้นป. 2

เด็กจับกบ เด็กตกน้ำ เด็กล่ายหัว เด็กหัวถึง

ตัวอย่างของเด็กปกติ ป.2

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีเด็กคนหนึ่ง กำลังไปจับกบ ขณะ
กำลังไปจับกบ ก็แอบดูกบก่อน

ผลการศึกษา

- ในด้าน Theme Matter หรือ Absolute Theme เด็กปกติ
ชั้น ป. 3 .ใช้คำว่า “ส่วน” อยู่หน้า Theme ตัวอย่างเช่น
“ ส่วนกบก็โมโหมาก ” “ส่วนเด็กก็บอก”
เด็กออทิสติกชั้นป.1 ใช้คำว่า “นี่” ซ้ำๆ โดยละประธาน
แทนการพูดว่า “(เด็ก)นี่” เช่น
“นี่จับขึ้นมา” “นี่ไปแล้ว”

ผลการศึกษา

.ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า เด็กออทิสติกบางคนไม่สามารถกล่าวถึงประธานโดยใช้คำนามเฉพาะ กลุ่มคำนาม หรือ คำสรรพนามได้ ดังนั้นจึงใช้แต่คำว่า “นี่”

ผลการศึกษา

- ส่วน Thematic Progression นั้น ถือเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญซึ่งทำให้เรื่องเล่านั้นต่อเนื่องลื่นไหล และเกี่ยวข้องกับการที่จะเลือกใช้การอ้างถึง (reference) หรือการที่จะละมั้นในการศึกษานี้พบว่า เด็กทั้งสองกลุ่มใช้รูปแบบ Thematic Progression เหมือนกัน ยกเว้นในบางส่วนของเรื่องเล่าของเด็กออทิสติกไม่สามารถบ่งชี้รูปแบบ Thematic Progression ได้เนื่องจากเด็กออทิสติกเปลี่ยนประธานบ่อยมาก หรือ ละประธานมาก

ผลการศึกษา

ตัวอย่าง ของเด็กปกติ ป. 1

- ✓ Theme reiteration or constant Theme pattern (new Theme relates to previous Theme)

Theme

คนกับหมา

คนกับหมา

Rheme

เจอกบ

กำลังจะ โดคน้ำ

ผลการศึกษา

ตัวอย่าง ของเด็กปกติ ป. 1

- ✓ Zig-zag, or linear Theme pattern (new Theme relates to previous Rheme)

Theme

Rheme

เขา

มองไปเห็น**กบ**ตัวหนึ่ง

มัน

ก็อยู่บนใบบัว

ผลการศึกษา

ตัวอย่าง ของเด็กออทิสติก ป. 3 ที่ไม่สามารถบ่งชี้รูปแบบ Thematic progression

Theme

Rheme

แต่ว่าเขา ก็

สะดุดนั้นที่แม่น้ำ

เท้า

อยู่ในน้ำ

หมา

ตกน้ำ

และถึง

ใส่หัวเขา

ผลการศึกษา

ตัวอย่าง ของเด็กออกทิสติก ป. 3 ที่ไม่สามารถบ่งชี้รูปแบบ Thematic Progression

Theme

Rheme

สุนัข

จับกบ

(...)

หนีไป

(...)

จับสุนัขครับ

(...)

หนีไป

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง Thematic Progression แสดงให้เห็นว่า เด็ก

ออกทิสติกอาจมีปัญหาด้านทักษะบางอย่างเช่น ในเรื่องการเข้าใจว่า จำเป็นต้องให้ข้อมูลเพิ่มเติมมากน้อยแค่ไหน ผู้ฟังจึงจะเข้าใจได้ และความสามารถในการแยกความแตกต่างของข้อมูลเก่าและข้อมูลใหม่ (given and new information) ซึ่ง Norbury and Bishop (2003) ได้กล่าวไว้ว่าปัญหาการใช้คำอ้างอิง (references) ของเด็กออทิสติกอาจสะท้อนความบกพร่องด้านความจำ (working memory) ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้มีความยากลำบากในการจดจำสิ่งที่เล่าไปแล้วจากหน้าก่อนๆของหนังสือ